

BESLUIT van GS van Utrecht

VERZONDEN 20 SEP 2019

DATUM	20 september 2019	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1182	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81F6A3AD	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	4 juni 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften - kaart van de planlocatie - mitigerende maatregelen	ONDERWERP	ontheffing ruimtelijke ingrepen complexen 3204 en 3207 te Mijdrecht

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 4 juni 2019 van LooPlan B.V., namens Stichting GroenWest, om ontheffing in het kader van de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u voor de periode van 30 september 2019 tot en met 31 december 2020:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus.

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

II. Omschrijving van de aanvraag

Woningcorporatie GroenWest is voornemens planmatig onderhoud met energetische upgrade uit te voeren aan woningen in de wooncomplexen 3204 en 3207 in Mijdrecht, plaatselijk bekend als Anselmusstraat, Midrethstraat, Hoofdweg, G. van Stoutenborchstraat, De Borsaliastraat, Van Wassenaerstraat, Bucho van Montzimastraat, Prinses Margrietstraat en Prinses Marijkestraat in Mijdrecht. De werkzaamheden omvatten onder andere dakisolatie, vervangen van kozijnen en achterpui, het plaatsen van zonnepanelen en diverse inpandige werkzaamheden.

De ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 van de wet voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*), de huismus (*Passer domesticus*) en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), voor de periode van 30 september 2019 tot en met 31 december 2020.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 8 juli 2019 is de aanvraag aangevuld. Naar aanleiding daarvan hebben wij een second opinion opgevraagd welke op 25 juli 2019 is toegevoegd aan het dossier. Naar aanleiding van de second opinion hebben wij op 1 augustus 2019 aanvullende gegevens gevraagd die wij op 26 augustus 2019 en 27 augustus 2019 hebben ontvangen.

IV. Toetsingskader

De gierzwaluw en huismus zijn beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn bescherming ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gierzwaluw

De gierzwaluw is binnen de planlocatie aangetroffen. Er zijn 12 nesten van de gierzwaluw geconstateerd. De verwachte nestplaatsen, op basis van het aantal laagvliegende gierende exemplaren in het onderzoeksgebied, kwam overeen met het werkelijke aantal geconstateerde nesten. Door de werkzaamheden zullen tien nesten van de gierzwaluw verloren gaan. Ter plaatse van de Hoofdweg 41 en de Borsaliastraat 9 blijven de nesten behouden.

Voorafgaand aan het broedseizoen zijn in april 2019 in totaal 37 permanente inbouwvoorzieningen voor de gierzwaluw aangebracht in een bouwblok op circa 100 meter ten noordoosten van de planlocatie. Deze permanente alternatieve nestkasten zijn gedurende het broedseizoen van 2019 gelijktijdig aanwezig geweest met de aangetroffen verblijfplaatsen zodat gierzwaluwen uit de bestaande populatie de nieuwe nestlocaties hebben kunnen ontdekken. Gedoeld is op de jonge gierzwaluwen die dit jaar zijn uitgevlogen en hier een nieuwe kolonie kunnen stichten.

Ter plaatse van de bestaande nestplaatsen en in de directe omgeving daarvan zullen voorafgaand aan het broedseizoen van 2020 aan de kopse kant bij 18 woningen in totaal 36 maatwerkvoorzieningen worden aangebracht in de overstek van de woningen. Aangezien de kasten dichtbij de oorspronkelijke nestlocaties worden geplaatst, is een gewenningsperiode niet nodig.

Door deze maatregelen zullen na de werkzaamheden in totaal 73 permanente nestgelegenheden voor de gierzwaluw aanwezig zijn binnen de planlocatie.

De gierzwaluw is in Nederland een algemeen voorkomende trekvogel die voornamelijk in de broedperiode in Nederland aanwezig is. Het aantal broedparen is in de periode 1998-2000 geschat op 30.000-60.000 paren (www.sovon.nl). Binnen de planlocatie is een zelfstandige populatie van 12 nesten aangetroffen waardoor de lokale staat als gunstig is aan te merken. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Huisumus

De huismus is binnen de planlocatie aangetroffen. Binnen de planlocatie zijn drie nestplaatsen van de huismus geconstateerd. Door de werkzaamheden zullen de nesten verloren gaan. Er vinden geen werkzaamheden aan tuinen plaats waardoor de leefomgeving van de huismus in stand blijft.

Ter compensatie van de drie nestplaatsen die verloren gaan, zijn in april 2019 zes permanente inbouwvoorzieningen voor de huismus aangebracht. De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (maart – begin augustus) van de huismus (maart – begin augustus). Hierdoor zullen de kasten gedurende één broedseizoen gelijktijdig aanwezig zijn met de aangetroffen verblijfplaatsen zodat de huismussen kunnen wennen aan de nieuwe nestlocaties en er geen verlies is van broedgelegenheid. Na de werkzaamheden zullen er bij 18 huizen nog 36 maatwerk nestgelegenheden worden aangeboden. In totaal zullen er 42 alternatieve nestplaatsen worden aangeboden voor de huismus.

Onder meer in Nederland is de huismussenpopulatie sinds het jaar 1970 afgenomen. Toen werd het aantal broedparen geschat op 1 à 2 miljoen. Tussen 1990 en 2000 is het aantal huismussen in Nederland ongeveer gehalveerd. Sinds 2000 lijkt het of het aantal broedparen van de huismus in Nederland is gestabiliseerd. In Mijdrecht komt de huismus algemeen voor. De drie aangetroffen nestplaatsen van de huismus betreffen waarschijnlijk geen zelfstandige populatie maar maken vermoedelijk deel uit van een grotere populatie huismussen in Mijdrecht. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Binnen de planlocatie zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Ter plaatse van de Bisschop Koenraadstraat 12, Gijsbert van Stoutenborchstraat 25 en de Midrethstraat 38 zijn drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis geconstateerd en ter plaatse van de adressen Borsaliastraat 9, Hoofdweg 41 en de Midrethstraat 52 zijn drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis geconstateerd. Bij de aangetroffen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis is geen ruimte in de spouwmuur aanwezig (gevuld met isolatiemateriaal) zodat een winterverblijffunctie is uitgesloten. Door de werkzaamheden gaan drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren. De paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis ter plaatse van de Hoofdweg 41 en de Borsaliastraat 9 blijven behouden.

Voor de drie aan te tasten zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis zijn negen tijdelijke opbouwvoorzieningen geplaatst in mei 2019. Tevens zijn in april 2019 vier maatwerkvoorzieningen als gevelbetimmering gemaakt, die ook als permanente verblijfplaats dienen. Voor de aan te tasten paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis zijn zes maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden 12 tijdelijke opbouwvoorzieningen geplaatst. Daarnaast zijn er drie kraamkasten ingebouwd om een permanente winterharde locatie te creëren voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Op plekken waar het niet mogelijk is om buiten de kwetsbare periode te werken, worden tijdig maatregelen getroffen zodat de dieren zo min mogelijk verstoord worden door voorafgaand aan de werkzaamheden de verblijfplaatsen ongeschikt te maken met zogenaamde exclusion flaps. Aangezien de goede werking van exclusion flaps niet gegarandeerd is, hebben wij in de voorschriften opgenomen dat voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd moet worden op aanwezigheid van vleermuizen. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen kan niet uitgesloten worden dat gewone dwergvleermuisen of ruige dwergvleermuisen verstoord worden. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk.

Voor de gewone en ruige dwergvleermuis worden maatwerkvoorzieningen gerealiseerd in de boeiboorden aan de voor- en achterzijde bij 40 projectwoningen. Bij elke woning komt één opening aan de voor- en achterzijde (80 verblijven in totaal). De aangebrachte vier maatwerk gevelbetimmeringen dienen naast tijdelijk verblijfplaats ook als permanente voorziening. Ondanks deze maatregelen kan niet worden voorkomen dat tijdens de werkzaamheden drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren gaan. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn in Nederland algemeen voorkomende vleermuissoorten. Zij kunnen vrijwel overal in Nederland in en rond gebouwen aangetroffen worden. Er zijn geen indicaties dat de lokale situatie hier van afwijkt. De mannetjes van de ruige dwergvleermuis worden het gehele jaar door waargenomen, vrouwtjes alleen gedurende de trek- en paartijd en in de winter. De aangetroffen gewone- en ruige dwergvleermuisen vormen geen populatie op zichzelf, maar maken vermoedelijk deel uit van een metapopulatie die de hele bebouwde kom van Mijdrecht en omgeving beslaat. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied komt de staat van instandhouding van de gewone- en ruige dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Laatvlieger

De laatvlieger is binnen de planlocatie aangetroffen. Er zijn bij de woningen aan de Hoofdweg 41 en de Borsaliastraat 9 in totaal twee kraamverblijven van de laatvlieger geconstateerd. Bij de Hoofdweg 41 zijn zeven laatvliegers vastgesteld en bij de Borsaliastraat 9 zijn 15 laatvliegers vastgesteld. De laatvliegers zijn bij beide locaties invliegend onder de kantpannen in het bovenste deel van het dak (rondom de nok t/m de zesde kantpan) waargenomen. Tijdens nader onderzoek in augustus 2019 is op basis van aangetroffen mestsporen onder de dakpannen bij beide locaties geconcludeerd dat de kraamverblijffunctie van de laatvliegers zich niet alleen in de eerste rij (kantpannen) maar ook onder de andere dakpannen bevindt, doch in hoofdzaak tot en met de vierde pannenrij vanaf de kopgevel. Bij de Borsaliastraat 9 is op basis van mestsporen in het deels uitgezakte isolatiemateriaal ook een verblijffunctie in de kopse spouwruimte geconstateerd. Bij de Hoofdweg 41 is er geen toegang tot de spouwruimte aanwezig.

Tijdens de renovatiewerkzaamheden vindt er geen fysieke aantasting plaats van de kraamverblijfplaatsen. De invliegopening blijft ongewijzigd en de ruimte onder de dakpannen blijft toegankelijk. Bij de Borsaliastraat 9 blijft ook de toegang tot de spouwruimte in stand. Er zullen bij beide locaties vanaf de vijfde rij dakpannen zonnepanelen geplaatst worden, waardoor er alleen een aantasting is van het microklimaat onder de dakpannen. Door aantasting van het microklimaat onder de dakpannen vanaf de vijfde rij is sprake van beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen van de laatvlieger. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk.

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kraamperiode zodat verstoring in de meest kwetsbare periode van de aangetroffen verblijffunctie is uitgesloten bij beide locaties. Bij de Borsaliastraat 9 is ook een winterverblijffunctie

aanwezig. Tijdens de winterperiode zullen de werkzaamheden van het plaatsen van zonnepanelen alleen op afstand plaatsvinden. Het reguliere verkeer, werkzaamheden aan de weg of normale geluiden van bewoners zijn vergelijkbaar, zodat geen verstoring te verwachten is. Het alternatief om de verblijfplaats ongeschikt te maken voorafgaand aan de werkzaamheden is niet wenselijk, aangezien er nog geen bewezen functionerende maatregelen bekend zijn voor mitigatie van de winterverblijffunctie van de laatvlieger.

Door het plaatsen van de zonnepanelen wordt de toegang tot de dakpannen er onder niet belemmerd maar is wel aannemelijk dat het microklimaat onder de vijfde pannenrij en verder ingrijpend veranderd. Aangezien hier aanmerkelijk minder mestsporen zijn aangetroffen, mag aangenomen worden dat deze ruimtes niet essentieel zijn voor de laatvlieger en hierdoor geen nadelige invloed hebben op de kraamverblijffunctie. De voorgestelde voorzieningen bij de huidige kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger zijn voldoende. De voorgestelde monitoring wordt in de voorschriften opgenomen als maatregel om aan te tonen of de voorzieningen al dan niet gewerkt hebben om daar in toekomstige situaties op te kunnen anticiperen.

Daarnaast zijn de voorgestelde maatwerkvoorzieningen in de boeiboorden voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, zonder afbreuk te doen voor deze soorten, ook toegankelijk gemaakt voor de laatvlieger om als zomer- en kraamverblijfplaats te kunnen dienen. Bij vier nokgevels zijn er tevens driehoek gevelbetimmeringen aangebracht die ook als kraamverblijfplaats wordt aangeboden voor de laatvlieger. Daarnaast zijn er drie kraamkasten ingebouwd in woningen waarvan de aanvrager verwacht dat deze tevens als winterverblijffunctie kunnen dienen voor de laatvlieger. Er zijn in de literatuur geen succesvolle voorbeelden bekend van kraamverblijfplaatsen van laatvliegers in kasten of bij de voorgestelde maatwerkvoorzieningen. De voorgestelde monitoring wordt in de voorschriften opgenomen als maatregel om aan te tonen of de voorzieningen al dan niet gewerkt hebben om daar in toekomstige situaties op te kunnen anticiperen.

De populatiegrootte van de laatvlieger is in 1994 geschat op 30.000 tot 50.000 individuen. Het aantal geschikte verblijfplaatsen dreigt in de toekomst sterk af te nemen door de grote renovatie- en na-isolatieprogramma's, al is er ook een tendens naar betere mitigatie en compensatie. Voor hun voedsel zijn laatvliegers bovendien afhankelijk van grotere insecten. Juist hiervan is de afname in de afgelopen jaren sterk. Het toekomstperspectief van de laatvlieger is beoordeeld als 'ongunstig – ontoereikend'.¹ De beide kraamverblijfplaatsen zijn op zeer korte afstand van elkaar gelegen en tijdens het onderzoek is geconstateerd dat deze niet gelijktijdig in gebruik waren. Op grond daarvan is in het onderzoek vastgesteld dat de twee kraamverblijven onderdeel uitmaken van dezelfde populatie met een totale omvang van circa 15 exemplaren. Van laatvliegers is bekend dat zij weinig tot niet van verblijfplaats wisselen tijdens de kraamperiode² waardoor aannemelijk is dat de twee aangetroffen kraamverblijven essentieel zijn voor de lokale populatie.

Tijdens de werkzaamheden blijven de verblijfplaatsen van de laatvlieger behouden en worden maatregelen getroffen om de nadelige effecten van beschadiging van de verblijven te beperken. Binnen de planlocatie worden op meerdere plaatsen en op verschillende manieren aanvullende verblijfplaatsen aangeboden zodat de duurzame verspreiding binnen de planlocatie tijdens en na de werkzaamheden gewaarborgd blijft en de staat van instandhouding van de laatvlieger niet in het gevaar komt.

Belang van de aanvraag

Voor de gierzwaluw en de huismus is ontheffing aangevraagd op grond van het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid. Voor de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger is aanvullend daarop ook ontheffing aangevraagd op grond van andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. In de aanvraag is de volgende motivering van deze belangen opgenomen:

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Ten einde de CO2-uitstoot (als veroorzaker van de opwarming) te verminderen, zet de rijksoverheid in op onder meer energiebesparende maatregelen. De woningeigenaar, Woningcorporatie GroenWest, heeft zich hieraan gecommitteerd en isoleert in de loop van de jaren haar woningbestand. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO2-uitstoot. In een slecht geïsoleerde woning moet immers meer gestookt worden om een warm binnenklimaat te behouden.

De te treffen maatregelen zijn erop gericht om gemiddeld energielabel B te behalen. Op deze wijze wordt door de initiatiefnemer (en woningcorporaties in het algemeen) een (belangrijke) bijdrage geleverd aan het behalen van nationale (Energieakkoord; Convenant Energiebesparing Huursector) en mondiale (Klimaatakkoord van Parijs) klimaatdoelen. Door de isolatie kan het binnenklimaat verslechteren. Veel bewoners zijn onvoldoende op de hoogte van nut en noodzaak van regelmatige ventilatie. Hierdoor kan de energiewinst teruglopen, vochtige lucht verwarmt slechter op, en kunnen problemen met de volksgezondheid

¹ DE STAAT VAN INSTANDHOUDING, Factsheets voor 25 soorten in Gelderland, 16 mei 2018.

² E. Korsten, Vleermuiskasten Overzicht van toepassing, gebruik en succesfactoren, 30 november 2012, rapport nr. 12-156

optreden. Door het aanbrengen van een CO2-gestuurde mechanische ventilatie treedt gemiddeld een verbetering op van de luchtkwaliteit in de woning en wordt schimmelvorming, die zich nu bij verschillende woningen in de natte ruimte heeft ontwikkeld, opgelost. Het verbeteren van het binnenmilieu is één van de speerpunten van de overheid in de Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid.

Ten aanzien van schimmelvorming zegt het RIVM het volgende:

"In onderzoek is een consistente associatie gevonden tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. Blootstelling aan vochtige woonomstandigheden of schimmel geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties. Vochtproblemen ontstaan in een woning wanneer vochtige lucht door onvoldoende ventilatie blijft hangen. Dit vocht kan afkomstig zijn van bijvoorbeeld koken, douchen of afwassen. Sommige woningen hebben door een bouwkundig gebrek al vochtproblemen. Door verbeteringen in de bouw is een afname in vochtproblemen te zien. Er bestaan verschillende wetten, richtlijnen en besluiten die het binnenmilieu moeten bevorderen, bijvoorbeeld het Bouwbesluit, de Tabakswet en de Warenwet. Het verbeteren van het binnenmilieu in woningen, scholen en kindercentra is een van de speerpunten van de overheid in de Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid."³

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten voldoende onderbouwd is om betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus en het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

De voorgenomen werkzaamheden zijn specifiek voor de in deze ontheffing aangevraagde woningen, de werkzaamheden zijn locatie gebonden.

Binnen dit project is de planning afgestemd op de meest kritische verblijfplaatsen: de nesten van huismussen en gierzwaluwen (broedseizoen) en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger. Voor de minder kwetsbare functies (paar- en zomerverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis) zal (deels) wel in de kritische periode worden gewerkt, maar door tijdig mitigerende maatregelen te nemen, worden de negatieve effecten grotendeels weggenomen. Binnen dit project is geen alternatieve planning mogelijk waardoor alle functies geheel worden ontzien, waardoor gekozen is voor de best mogelijke planning ten aanzien van de aangetroffen verblijfplaatsen en functies.

Er worden direct permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd om de kans op dubbele verstoring te verkleinen. Door toepassing van permanente verblijfplaatsen zal de planlocatie na de werkzaamheden weer geschikt zijn voor alle aangetroffen soorten waardoor de duurzame verspreiding van de soorten binnen de planlocatie gewaarborgd is.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 en 3.8 de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

Binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking is bekendgemaakt kan op de voorgeschreven wijze een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht worden ingediend:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;

³ http://www.rivm.nl/Onderwerpen/B/Binnenmilieu/Vocht_schimmels_en_allergenen/Vocht_in_de_woning

- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officiëlebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van LooPlan B.V. op 4 juni 2019, namens Stichting GroenWest en de aanvullingen hierop van 8 juli 2019, 26 augustus 2019 en 27 augustus 2019, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Stichting GroenWest

Adres: Postbus 2171

Postcode en woonplaats: 3440 DD Woerden

Ontheffing 81F6A3AD voor het tijdvak van: 30 september 2019 tot en met 31 december 2020,

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*) en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft:

- Bisschop Koenraadstraat 2-12 (even);
- De Borsaliastraat 7, 9, 17, 19 en 2-24 (oneven);
- Gijsbert van Stoutenborchstraat 21-47 (oneven);
- Hoofdweg 41-63 (oneven);
- Midrethstraat 38-52 (even).

en zoals in bijlage 2 met rood gearceerde projectwoningen in de kaart van de planlocatie is weergegeven.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.

8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10, 11, 12, 16 en 17, geregistreerd.
9. De ontheffinghouder dient na afronding van de werkzaamheden het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Specifieke voorschriften

10. De maatregelen, genoemd in de hoofdstukken 7, 8 en 11 van het *Activiteitenplan Mijdrecht Complex 3204 en 3207, LooPlan* van 4 juni 2019, alsmede de verwijzingen naar het maatregelenboek in bijlage 4 en de aanvullingen van 9 september 2019 (zie bijlage 3) dienen te worden opgevolgd.
11. Werkzaamheden waarbij zomerverblijven van de gewone dwergvleermuis of het paarverblijf van de ruige dwergvleermuis verloren gaan, dienen pas aan te vangen nadat aangetoond is dat geen vleermuizen in de woningen aanwezig zijn. Hieraan is in ieder geval voldaan indien na ongeschikt maken van de verblijfplaatsen, tenminste drie dagen, met voor de gewone- of ruige dwergvleermuis gunstige weersomstandigheden⁴, verstreken zijn en de goede werking van het ongeschikt maken na dit moment en voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd is op uitvliegen in de avond of invliegen in de ochtend.
12. De tijdelijke voorzieningen mogen, indien niet in gebruik, pas worden verwijderd als minimaal de voorgeschreven gewenningsperiode, na het beschikbaar komen van de permanente maatregelen, is verstreken.
13. Bij de alternatieve nestplaatsen voor de huismus dient voldoende geschikt leefgebied in de directe nabijheid aanwezig te zijn. Dit leefgebied dient te bestaan uit voldoende dekkingsmogelijkheden, foerageergebied, drinkwater en de mogelijkheid tot het nemen van stofbaden.
14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
15. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Laatvlieger Borsaliastraat 9 en Hoofdweg 41

16. Bij het plaatsen van zonnepanelen dienen de eerste vier rijen dakpannen vanaf de kopgevel waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen (zuidoost kopgevel Borsaliastraat 9 en noordoost gevel Hoofdstraat 41), vrij gehouden te blijven. De vrije ruimte onder de dakpannen dient daarbij toegankelijk te blijven.
17. Het is verboden dakpannen bij de woningen aan de Borsaliastraat 9 en de Hoofdweg 41 te vervangen tenzij dit voor het goede functioneren van het dak strikt noodzakelijk is en de dakpannen vervangen worden buiten het kraamseizoen (globaal van 1 mei tot 1 augustus). De vervangende dakpannen dienen dezelfde eigenschappen te hebben en in dezelfde staat teruggeplaatst te worden, op zodanige wijze dat de kenmerken van de verblijfplaats ongewijzigd blijven.
18. Teneinde vast te stellen of de huidige en nieuwe kraamverblijven van de laatvlieger na de werkzaamheden in gebruik zijn genomen dient monitoring plaats te vinden om dit vast te stellen in het eerste, derde en vijfde jaar na de ingreep (kalenderjaren 2021, 2023 en 2025). Per monitoringsjaar dient tenminste twee maal binnen het kraamseizoen (15 mei- 15 juli) tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd te worden of de verblijfplaatsen in gebruik zijn. Zodra gebruik is vastgesteld mag de monitoring beëindigd worden.
19. Van de monitoring moet voor 1 april van het jaar na de monitoring (eerste keer voor 1 april 2022) een rapportage worden opgesteld waarin per kraamverblijfplaats omschreven wordt welke dagen is gemonitord, met welke methode en onder welke omstandigheden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl.

⁴ Dit ter beoordeling van de ecologisch deskundige op het gebied van de gewone- en ruige dwergvleermuis

Bijlage 2: kaart van de planlocatie (rode projectwoningen) en permanente voorzieningen

ACTIVITEITENPLAN WET NATUURBESCHERMING MIDDRECHT
Complex 3204 & 3207

7

Figuur 1 Verblijfplaatsen aangetroffen beschermde soorten. Voor de rode woningen wordt ontheffing aangevraagd (complex 3204 en 3207).

Bijlage 3: mitigerende maatregelen

Figuur 1 Tijdelijke voorzieningen

Figuur 2 Permanente voorzieningen

7 Tijdelijke voorzieningen en ongeschikt maken

Binnen de randvoorwaarden van het werk (afspraken met bewoners, Gemeente, doelen in Klimaatakkoord) is het niet mogelijk om geheel buiten de kritische winterperiode te werken en moet een deel van de verblijfplaatsen ruim vóór aanvang van de werkzaamheden tijdig ongeschikt worden gemaakt.

De maatregelen die worden getroffen, zijn beschreven in het concept-maatregelenboek dat in bijlage 4 is opgenomen. De 'standaard'- en maatwerkmaatregelen worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast aan de laatste onderzoeksgegevens.

De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen van de huismus (maart – begin augustus) en de gierzwaluw (globaal eind april – begin augustus).

Vleermuizen

Voor de drie zomerverblijven zijn 9 tijdelijke opbouwvoorzieningen (Schwegler 2FE) geplaatst in mei 2019. Tevens zijn in april 4 (permanente) maatwerkvoorzieningen als gevelbetimmering gemaakt. Hierdoor is de gewenningsperiode minimaal 3 maanden voor start werkzaamheden (locaties in bijlage 6, figuur 1).

Voor de 3 paarverblijfplaatsen zijn 12 tijdelijke opbouwvoorzieningen (Schwegler 2FE), 6 maanden voor start van de werkzaamheden geplaatst (bijlage 6, figuur 1).

Daarnaast zijn 3 kraamkasten (Tichelaar) ingebouwd (bijlage 6, figuur 1) die zowel als extra tijdelijke voorziening en als permanente winterharde locatie binnen dit project gezien kunnen worden.

De kraamverblijfplaatsen blijven intact. Er worden geen versturende werkzaamheden uitgevoerd tijdens de kraamperiode.

Zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuizen zijn minder gevoelig voor verstoring dan huismus- en gierzwaluwnesten en kraamverblijfplaatsen van laatvliegers. Daarom:

1. Worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw (maart-juli).
2. Blijven de twee kraamverblijfplaatsen van laatvliegers beschikbaar (geen spouwmuurisolatie en creëren nieuwe toegang).
3. Worden de onderhoudswerkzaamheden bij de projectwoningen met de twee kraamverblijfplaatsen uitgevoerd buiten de meest kritische periode.
4. Worden de zomer- en paarverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door het wiggen van de kantpannen en/of het plaatsen van exclusion flaps en/of het plaatsen van (flits)verlichting in de spouw na het uitvliegen en tot na zonsopkomst.

Huisumus

Er zijn direct 6 permanente inbouwvoorzieningen voor de huismus aangebracht in april 2019 (bijlage 6, figuur 1 en lit. 2). Hierdoor kunnen de huismussen al wennen aan de nieuwe nestlocaties aangezien deze uiterlijk mei beschikbaar zijn. Als bijkomend voordeel hoeven de huismussen niet meer te wisselen van verblijfplaats.

Gierzwaluw

Er zijn direct 37 permanente inbouwvoorzieningen voor de gierzwaluw aangebracht in april 2019 (bijlage 6, figuur 1 en lit. 2). Hierdoor kunnen de gierzwaluwen al wennen aan de nieuwe nestlocaties aangezien deze uiterlijk mei beschikbaar zijn. Als bijkomend voordeel hoeven de gierzwaluwen niet meer te wisselen van verblijfplaats.

Functie	Maatregel	Hoeveelheid	Maatregelenboek
Gewone dwergvleermuis - zomerverblijven Ruige dwergvleermuis - paarverblijven	1. Plaatsen opbouwvoorzieningen (Schwegler 2FE, of vergelijkbaar)	21 stuks	3.3.3
	2. Realiseren maatwerk gevelbetimmering	4 stuks	3.3.6
	3. Plaatsen kraamkasten (Tichelaar)	3 kasten inbouwen	3.3.5
	4. Wiggen kantpannen en exclusion flaps aanbrengen op locaties van potentiële invliegplekken voor aanvang werk en/of spouwmuur van binnen verlichten	Bij duidelijk aanwijsbare potentieel geschikte uitvliegopening en bij kopse gevels	2.3.1, 2.3.2 en 2.3.3
Huismussen -nest	5. Inbouwvoorzieningen in complex 3203	6 stuks voor de huismus en 37 stuks voor gierzwaluwen	3.2.2
Gierzwaluw - nest	6. Versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen (bij gunstige weersomstandigheden)		

8 Permanente voorzieningen

De genomen maatregelen volgen de richtlijnen en voorwaarden genoemd in de beschikbare Kennisdocumenten en de meest actuele kennis.

De maatregelen die worden getroffen, zijn beschreven in het concept-maatregelenboek dat in bijlage 4 is opgenomen.

De 'standaard'- en maatwerkmaatregelen worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast aan de laatste onderzoeksgegevens.

Gewone en ruige dwergvleermuis

Voor de gewone en ruige dwergvleermuis worden maatwerkvoorzieningen gerealiseerd in de boeiboorden aan de voor- en achterzijde bij 40 project woningen (bijlage 6, figuur 2). Bij elke woning komt één opening aan de voor- en achterzijde (80 verblijven in totaal), zie bijlage 7 voor de detailtekening.

De aangebrachte 4 maatwerk gevelbetimmeringen (bijlage 6, figuur 2) dienen naast tijdelijk verblijfplaats ook als permanente voorziening.

Laatvlieger

De laatvliegerverblijven blijven intact door een maatwerk invliegopening, waardoor er toegang blijft tot de spouwmuur, zie bijlage 7 voor de detailtekening.

De 3 kraamkasten (Tichelaar) (bijlage 6, figuur 2) dienen hiernaast als een extra voorziening voor laatvliegers en als winterharde verblijfplaats.

Huismus

Voor de huismussen zijn 6 inbouwvoorzieningen gerealiseerd ten behoeve van de 3 nesten in deze ontheffingsaanvraag (zie bijlage 6, figuur 2 voor locaties) en komen 36 maatwerkvoorzieningen in overstekken bij 18 woningen (kopse kanten). Per kopse kant komen twee verblijfplaatsen voor de huismus, zie bijlage 6, figuur 2 voor de locaties en bijlage 7 voor de detailtekening.

Gierzwaluw

Voor de gierzwaluwen zijn 37 inbouwvoorzieningen gerealiseerd ten behoeve van 12 nesten in deze ontheffingsaanvraag (zie bijlage 6, figuur 2 voor locaties) en komen 36 maatwerkvoorzieningen in overstekken bij 18 woningen (kopse kanten). Per kopse kant komen twee verblijfplaatsen voor de gierzwaluw, zie bijlage 6, figuur 2 voor de locaties en bijlage 7 voor de detailtekening.

De detailtekening van de laatvlieger is achterhaald. De verblijfplaatsen blijven onaangetast.

Functie	Maatregel	Hoeveelheid	Maatregelenboek of bijlage
Gewone dwergvleermuis Ruige dwergvleermuis Laatvlieger - zomerverblijven - paarverblijven - kraamverblijven	1. Maatwerk voorziening in boeiboorden	Bij 40 woningen (80 voorzieningen)	Detailtekening bijlage 7
	2. Kraamkasten (Tichelaar)	3 geschakelde kasten	Maatregelenboek 3.4
	3. Maatwerk voorziening gevelbetimmering	4 stuks driehoek in nok op kopse gevel	Maatregelenboek 3.3.6
Huismus - nest	1. inbouwvoorzieningen (1B GZ 03)	6 stuks	Maatregelenboek 3.1.5
	2. Maatwerk voorziening in overstek	Bij 18 woningen (36 stuks)	Detailtekening bijlage 7

Gierzwaluw - nest	1. Inbouwvoorzieningen (18 GZ 03)	37 stuks	Maatregelenboek 3.2.2
	2. Maatwerk voorziening in overstek	Bij 18 woningen (36 stuks)	Detailtekening bijlage 7

11 Samenvattend

Soort	Resultaat inventarisatie	Effecten op aangetroffen soorten	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of wegvangen/verjagen ruim vóór de ingreep	Vermijden gevoelige perioden en wegvangen/verjagen tijdens ingreep	Creëren alternatieve nest- en verblijfplaatsen ná ingreep
Gewone dwergvleermuis	3 zomerverblijven	Verdwijnen huidige verblijfplaatsen	21 opbouw - voorzieningen (Schwegler ZFE, of vergelijkbaar)	Zomer- en paarverblijven; mix van exclusion flaps en/of wiggen kantpannen en/of spouwmuur verlichten	Deels wordt gewerkt buiten de gevoelige periode, anders effecten tot verstoring beperken door vroegtijdig ophangen permanente voorzieningen	Maatwerk voorziening in boeiboorden. 80 stuks bij 40 woningen
Ruige Dwergvleermuis	3 paarverblijven	Wijziging toegang huidige verblijfplaats	4 Maatwerkvoorziening betimmering	Kraamverblijfplaatsen blijven intact		3 Kraamkasten (Tichelaar)
Laatvlieger	2 kraamverblijven	Verstoring huidige verblijfplaats	3 Kraamkasten (Tichelaar)			4 Maatwerkvoorziening betimmering
Huismus	3 nesten		6 Inbouw - voorzieningen	Werken buiten broedseizoen	Werken buiten broedseizoen	6 Inbouwvoorzieningen (18 GZ 03) 36 Maatwerk voorziening in overstek
Gierzwaluw	12 nesten		37 Inbouw - voorzieningen	Werken buiten broedseizoen	Werken buiten periode dat de dieren in Nederland zijn	37 Inbouw - voorzieningen (18 GZ 03) 36 Maatwerk voorziening in overstek

Maatregelen laatvlieger, email 9 september 2019

RE: SPOED advies ajb: Aanpassing werkzaamheden Borsaliastraat 9 en Hoofdweg 41 Mijdrecht

Bart Wouters <bart.wouters@looplan.nl>

Aan Kerpershoek, Wouter

U hebt dit bericht beantwoord op 9-9-2019 10:10.

Beantwoorden

Allen beantwoorden

Doorsturen

...

ma 9-9-2019 08:26

Beste Wouter,

Ik heb zojuist terugkoppeling van Groenwest ontvangen. Groenwest heeft besloten het vervangen van alle pannen en het isoleren van de zoldervloer te laten vervallen op Borsaliastraat 9 en Hoofdweg 41 zodat de ontheffing snel verleend kan worden en de overige werkzaamheden niet in gevaar komen. Onderstaande werkzaamheden zullen nog steeds uitgevoerd worden op deze adressen:

- Voegherstel metselwerk terrasraam (waar nodig worden vlak boven de grond de voegen gereinigd en hersteld)
- Impregneren gevels
- Kozijnen vervangen door kunststof kozijnen met HR++ isolatieglas
- Voordeur vervangen
- 8 Zonnepanelen plaatsen op panhaken (vanaf de 5^e pannenrij)
- Elektrische installatie keuren
- Gasleidingen controleren
- Vlioztrappen vervangen
- Uilbreiden MV-trace naar keuken toe
- Kapotte dakpannen inboeten met zelfde soort pan
- Golen vervangen als deze versleten zijn